

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет психології

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник декана

з навчальної роботи

Алла МОСКАЛЕНКО

Факультет психології

«31» вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ТА ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ

для студентів

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність – 014. 04 Середня освіта (Математика)

Освітній рівень - Бакалавр

Вид дисципліни - **Обов'язкова**

Форма навчання

Денна

Навчальний рік

2021/2022

Семестр

5

Кількість кредитів ECTS

3

Мова викладання, навчання

та оцінювання

Українська

Форма заключного контролю

Іспит

Викладачі: лектор - *Головко Наталія Іванівна* доцент кафедри педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент,

Пролонговано: на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ) «__» __ 20__ (дата)

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ) «__» __ 20__ (дата)

КИЇВ – 2021

Розробник **Головко Наталія Іванівна** доцент кафедри педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент.

Затверджено

«30» серпня 2021 року

Завідувач кафедри педагогіки

Марушкевич проф. Марушкевич А. А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету психології

Протокол № 1 від «30» 08 2021 року

Голова науково-методичної комісії Корольов (Дмитро КОРОЛЬОВ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«31» 08 2021 року

Голова науково-методичної комісії

механіко-математичного факультету Олійник (Андрій ОЛІЙНИК)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«31» серпня 2021 року, протокол № 1

ВСТУП

1. Мета дисципліни – надання студентам систематизованих знань, розкриття закономірностей освітнього процесу, ознайомлення студентів із законами та закономірностями процесів навчання та виховання, формування потреби професійно-педагогічного розвитку, розвиток педагогічного мислення та сприяння професійному самовизначенню.

1. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- 1) успішне опанування курсом «Філософія», «Вступ до університетських студій», «Методики викладання математики»;
- 2) розуміння сутності основних регуляторів діяльності і поведінки в групі і можливостей їх використання в роботі з академічною групою;
- 3) володіти елементарними навичками формування самостійних висновків щодо освітніх процесів у світі та в Україні, застосовувати на практиці знання, отримані в процесі навчання.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна знайомить із актуальними проблемами навчання та виховання особистості, перспективами розвитку цих процесів. Значна увага приділяється конкретизації змісту освіти, стилям та методам спілкування педагога з вихованцями, новітнім освітнім технологіям, питанням управління закладом середньої освіти. Значна увага приділяється конкретизації змісту освіти, стилям та методам спілкування педагога з вихованцями, новітнім освітнім технологіям, питанням управління закладом середньої освіти, а також виконанню самостійних та творчих письмових робіт, підготовці мультимедійних презентацій, написанню есе на педагогічну тематику.

4. Завдання (навчальні цілі): навчальні цілі курсу полягають у формуванні в майбутніх фахівців знань про місце і роль педагогічних чинників в індивідуальному та суспільному житті; допомога студентам засвоїти сутність педагогіки середньої школи як галузі науки і соціальної практики, її суспільне значення; формуванні у бакалаврів вміння правильно осмислювати педагогічні факти дійсності, що відбуваються у їх життєдіяльності; визначенні кола знань та навичок, необхідних для успішної діяльності в майбутньому у професійно-визначальних ситуаціях.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- 1) Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- 2) Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності
- 3) Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- 4) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
- 5) Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями
- 6) Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел
- 7) Здатність приймати обґрунтовані рішення
- 8) Здатність працювати в команді
- 9) Здатність працювати автономно
- 10) Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- 11) Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
- 12) Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
 - 1) Здатність до кількісного мислення
 - 2) Здатність до комунікації з фаховими спільнотами державною (українською) мовою

- 3) Здатність до формування у учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків
- 4) Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів
- 5) Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів
- 6) Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавленості, усвідомленого ставлення до навчання)
- 7) Забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності
- 8) Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури
- 9) Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду
- 10) Здатність застосовувати системні знання з математики та методики навчання математиці, історії їх виникнення та розвитку
- 11) Здатність аналізувати сприйняття та засвоєння учнями математичних фактів та методів із метою визначення ефективності використання прийомів та засобів навчання
- 12) Здатність формувати в учнів критичне мислення, переконання в необхідності обґрунтування гіпотез, розуміння математичного доведення та математичного моделювання
- 13) Здатність забезпечити умови для набуття учнями досвіду застосування математичних знань та умінь, формування їхнього позитивного ставлення до вивчення систематичних курсів алгебри та геометрії
- 14) Здатність забезпечувати розвиток прийомів розумової діяльності та просторової уяви учнів, усвідомлюючи й реалізуючи специфічні можливості процесу навчання математики для розвитку логічного та алгоритмічного мислення
- 15) Здатність проектувати й організовувати сучасне освітнє середовище для навчання, виховання та розвитку учнів засобами математики на уроках і в позаурочний час
- 16) Здатність організовувати процес навчання математики на засадах педагогіки партнерства та дитиноцентризму

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за % у	підсумковій оцінці з
Код	Результат навчання			
1.1	Знати теоретичні основи навчання та виховання в школі, здатний інтегрувати знання, аналізувати і порівнювати педагогічні технології, експериментувати в педагогічній діяльності.	лекція	опитування виконання практичних завдань, презентація	30%
1.2	Знати сутність науково-педагогічних досліджень, етапи, науковий апарат	лекція		
1.3	Знати сутність, своєрідність освітнього процесу у закладі середньої освіти.	лекція, самостійна робота		
1.4	Знати суперечності, психічні функції, особливості розвитку дітей.	лекція семінарське заняття		
1.5	Знати сучасні інтерактивні методи навчання учнів.	лекція семінарське заняття		

2.1	Володіння методами і прийомами науково-педагогічного дослідження, зберігання, обробки і представлення інформації	<i>семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>тест, опитування виконання практичних завдань, презентації,</i>	30%
2.2	Володіння навичками пошуку, відбору, обробки систематизації інформації для проведення різного типу уроків, виховних заходів	<i>семінарське заняття,</i>		
2.3	Вміння самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати інформацію з різних джерел	<i>лекція, самостійна робота</i>		
2.4	Уміння побудувати навчальну діяльність у відповідності з логікою процесів викладання і учіння	<i>педагогічна ситуація</i>		
2.5	Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності	<i>семінарське заняття, самостійна робота</i>		
3.1	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	<i>підготовка презентацій, доповідей, самостійна робота</i>	<i>оцінювання виступів, презентацій</i>	20%
3.2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	<i>лекції, підготовка доповідей, вирішення практичних завдань.</i>	<i>контрольні завдання</i>	
3.3	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань (мотивів).	<i>обговорення рішень педагогічних задач, практичних ситуацій</i>	<i>контрольні завдання</i>	
3.4	Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики	<i>захист рішень педагогічних задач, практичних завдань, мкр (тести)</i>	<i>виконання практичних завдань</i>	
4.1	Здатність бути критичним і самокритичним.	<i>Обговорення педагогічних ситуацій</i>	<i>Оцінювання виступів</i>	15%
4.2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	<i>Лекції, підготовка презентацій, іспит</i>	<i>Оцінювання виступів, презентацій</i>	
	Форма підсумкового контролю	<i>Іспит</i>		

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1.	4.2
	Програмні результати навчання (назва)															
сприйняття учнями, розробляє і пропонує різні форми та прийоми виховання позитивного ставлення до математики, мотивації учнів до засвоєння її основ та методів																

7.1. Форми оцінювання студентів:

Семестрове оцінювання:

	<i>Частина 1</i>		<i>Частина 2</i>	
	<i>Min. – 18 балів</i>	<i>Max. – 30 балів</i>	<i>Min. – 18 балів</i>	<i>Max. – 30 балів</i>
Усна відповідь, доповіді	3	5	3	5
Виконання практичних завдань	3	5	3	5
Підготовка презентацій	3	5	3	5
Рішення педагогічних задач	3	5	3	5
Реферат	3	5	3	5
(КР)1, тест	3	5		
(КР)2, тест			3	5

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 20 балів* для одержання допуску до екзамену обов'язково виконати творче завдання підвищеної складності, яке оцінюється у 40 балів. Рекомендований мінімум для допуску до іспиту – 36 балів.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Екзамен	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

Рекомендований мінімум для допуску до іспиту – 36 балів¹.

¹У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездача МКР здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездача КР і ПКР здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі форм контролю здійснюються у відповідності до „Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка” (2018), <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>.

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання студентів здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час занять оцінюються: усна відповідь, презентація, виконання практичних завдань, рішення педагогічних задач. Підсумкова робота виконується після завершення 2 частини) і включає в себе запитання з усього навчального курсу.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

При цьому, кількість балів:

- 1-34 відповідає оцінці «незадовільно» з обов’язковим повторним вивченням дисципліни;
- 35-59 відповідає оцінці «незадовільно» з можливістю повторного складання;
- 60-64 відповідає оцінці «задовільно» («достатньо»);
- 65-74 відповідає оцінці «задовільно»;
- 75 - 84 відповідає оцінці «добре»;
- 85 - 89 відповідає оцінці «добре» («дуже добре»);
- 90 - 100 відповідає оцінці «відмінно».

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин			К о н с у л ь т а ц і ї
		Лекції	Пра ктич ні заня ття	Само- стійна робота	
Частина 1. Педагогіка					
1.	ТЕМА 1. Вступ. Загальна характеристика педагогічної діяльності. Педагогіка як наука і навчальна дисципліна. Методологія педагогіки	2		8	
2	Тема 2. Поняття розвитку та формування особистості. Проблема розвитку особистості та їх значення для виховання	2		8	
3	ТЕМА 3. Виховання у цілісному педагогічному процесі. Концепції виховання	2		8	
4	ТЕМА 4. Дидактика, процес навчання. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Теорія навчання ТЕМА 5. Контроль та оцінювання. Диференційоване навчання в школі. Навчання обдарованих дітей. Відставання учнів у навчанні	2	2	8	
5	ТЕМА 5. Школознавство . Управління загальноосвітньою школою	2	2		
	контрольна робота1	2			
Частина 2 . Педагогічна майстерність викладача					
7	Тема 7. Педагогічна майстерність, її зміст та шляхи формування	2		8	
8	Тема 8. Педагогічна техніка викладача	2		6	
9	ТЕМА 9. Поняття майстерності мовлення викладача.	2	2	6	
10	Тема10. Сучасний учитель, його діяльність і професійне зростання	2		8	

контрольна робота 2	2			
ВСЬОГО	22	6	60	2

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **22 год.**

Семінари – **6 год.**

Консультації – **2 год.** Самостійна робота – **60 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Закон України «Про вищу освіту» / У кн. «Педагогіка вищої школи: хрестоматія» / В. А. Бугров, А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин Київ: ВПЦ «Київський університет», 2016. С.120-122.
2. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII “Про освіту”
3. Соловей М. І. Методологія та технологія науково-педагогічних досліджень: посіб. для студ. вищих навч. закладів / М. І. Соловей, Є. С. Спіцин, В. В. Кудіна. [Вид. 2-ге, переробл. і доп.]. Київ. : Ленвіт, 2009. 192 с.
4. Левківський М. В. Історія педагогіки. [текст] підручник / М. В. Левківський, Д. І. Пащенко. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 380 с.
5. Марушкевич А. А., Спіцин Є С. Педагогіка. Навч. Посібник. Кив: ВПЦ КНУ імені Тараса Шевченка, 2019. 383 с.
6. Нова Українська школа. <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

Додаткові

7. Аймедов К.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки : підручник / К.В. Аймедов, В.В. Бабієнко, В.А. Бабієнко, В.В. Сторож. Київ.: Видавничий Дім “Слово”, 2014. 352 с.
8. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Вид. центр “Академія”, 2002. С. 275-313.
9. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. К.: Академвидав, 2004. С. 177-190.
10. Виховна робота у вищих навчальних закладах: Науково-методичний збірник. Спеціальний випуск: / Колектив авторів Національного університету харчових технологій, Інститут психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України. К.: НУХТ, 2013.
11. Внутрішній контроль : робоча книга керівника школи / упоряд. Н. Мурашко, А. Панченко. Київ: Редакції газет з управління освітою, 2013. 120 с. (Бібліотека “Шкільного світу”).
12. Завгородня Т.К. Історія педагогіки: навчально-методичний посібник / Т.К.Завгородня, Л.М.Прокопів, І.В.Стражнікова. - Івано–Франківськ, 2014. 160 с.
13. Оржеховська В. М. Технології розбудови виховної системи загальноосвітнього навчального закладу : навчально-методичний посібник / В. М. Оржеховська, Т. Є. Федорченко. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 172 с
14. Спіріна Т.П. Етика соціально-педагогічної діяльності : навч.-метод. посіб. / Т.П. Спіріна. К. : Київ. ун-т ім Б. Грінченка, 2013. 47 с.
15. Фізеші О.Й. Педагогіка: Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школознавство: Навчальний посібник / О.Й. Фізеші.- К.: Кондор-Видавництво, 2013.- 390 с.
16. Педагогіка: практикум: навч. посіб. / Г. Х. Яворська, О. П. Ноздрова ; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. Г. Х. Яворської. Одеса : Букаєв Вадим Вікторович [вид.], 2014. 169 с.

10. Додаткові ресурси:

Приклади модульної і підсумкової контрольних робіт, зміст лекційних занять, презентації, завдання для підготовки до семінарів, практичні завдання, педагогічні задачі, питання для самоперевірки можна отримати через електронну пошту викладача golovkonata@ukr.net